

Gospodarstvena priloga.

Priložena od kat. tiskovnega društva 35. števil, „Slov. Gospodarja“.

L. 1884.

28. avgusta.

Štev. 104.

Štajerskemu sadjarstvu v pomoč in prosep.

Načelnik slavnemu društvu avstrijskih sadjerejcev (k. k. österreichischer Pomologen-Verein), grof Henrik Attems v Gradci, prizadeva si veliko, da bi avstrijskemu, posebno štajerskemu sadjerejstvu dobrih kupcev priskrbel.

V to svrhu je uže marsikaj storil, posebno znamenito pa je to, česar se je ravno za letošnjo jesen lotil.

Na svojem posestvu pri sv. Petru blizu Gradca ustanovil je lepih sušilnic, kder se bode sadje sušilo po najnovejših skušnjah in iznajdbah, da bodo štajerski sadjarji kos ameriški sušeni sad spodrinoti, katerega so zadnji čas vedno več začeli v Evropo dovažati. Tam je tudi priredil poučni kurz, kder se uči umno sušenje sadja. Pouk je zastoj, za stanovanje in hrano si mora pa vsak sam skrbeti. Ta kurz je res velevažen.

Dalje ustanovil je v Gradci poseben odbor trgovcev, ki nakupujejo sadje in dalje prodavajo. Ime temu novemu zavodu je: „Centralstation für Obstverwerthung in Graz.“

Naposled priredi še sredi oktobra v Gradci velik sadovni sejem (Obstmarkt) najbrž v prostorih poslopja „Industriehalle“.

Uredništvu „Slov. Gospodarja“ doposlal je g. grof H. Attems tiskan poziv do županov, da ga mu poslovenimo in v našem listu objavimo kar prav radi storimo.

Poziv se glasi:

V Gradci 20. avgusta 1884.

Slavno županstvo!

Dozvoljujem si Vam uljudno naznaniti, da sem tukaj ustanovil poseben zavod, kder so nastavljene najboljše sušilnice za sadje in sočivje. To pa sem storil zavoljo tega, da se ta način sadje v denar spravljati tudi pri nas udomači in da se naučimo sadje in sočivje tako sušiti, kakor znajo Amerikanci, ki so nas uže sedaj začeli v trgovini spodrivati s svojimi pridelki.

Res žalostno in grdo je, da nam dunajski in graški trgovci ponujajo sušeno sadovje iz Amerike, nam, ki stanujemo v — sadovnej deželi! —

Nameravam torej v imenovanem zavodu dati sadje in sočivje sušiti po najboljših izkušnjah in iznajdbah, da si tako pot odpremo v trgovino. Kajti le sadje, ki je tako dobro ka-

kor ameriško sušeno, najde kupcev. Našega sadja, po starem načinu sušenega, neče nihče kupiti. In res, kdor je le enkrat poskusil prav sušeno sadje, ta ne mara za našo staro, požgano, trdo, rujavo robo.

Toda ne samo prav sušiti bodem dajal v svojem zavodu, ampak sem pripravljen vsakemu odgovarjati, če želi kaj več izvedeti. Tudi dovolim vsakemu, ki me za to poprosi, da pride v moj zavod in se v njem nauči sadje prav sušiti.

Zavod bode sčasoma veliko sadja in sočivja sušil. Zato vabim in Vas prosim, blagovolite svojim občanom naznaniti, da kupimo tukaj dobro, zrelo sadje vselej in vsakokrat. Primerna cena dovoli se vsakej pošiljatvi in se izplača dotična svota denarjev vselej pri prejemu. Kdor hoče kaj poslati, naj le poprej povpraša. Piše se pa na adresu: „Central Station für Obst- und Gemüse-Verwerthung in Graz“. Hitro se mu odgovori, kedaj ima poslati. Toda le dobro blago se najponudi! Slabo je tudi posušeno brez vrednosti.

Najpoprej bodemo sušili slive. V to so porabne samo lepe, velike, blizu dozorele slive — ne pa zelene, nezrele in majhne. Zraven sliv sprejemajo se tudi vse sorte češpelj, mirabele itd. Zatem pridejo na vrsto gruške; te morajo tudi blizu dozorele biti, toda ne prezele pa ne mehke.

Lepe slive plačujejo sedaj po 4 fl. 50 kr., 5 fl. in 5 fl. 50 kr. za 100 kilo, lepo zavito na železniški kolodvor postavljeno. Gruške po 6—8 fl., primerno sortam.

Embalaža ali zavoj (sodi, zaboji, jerbasi) in voznina v Gradec gre na naše stroške.

Prosim Vas, blagovolite to svojim občanom naznaniti ter jih povabiti, da svoje sadje našemu zavodu ponujajo.

Recite jim tudi, da me bode vselej veselilo, ako pridejo uka želni zavoda obiskovat, da si ukoristijo, kar so tukaj videli.

Sredi oktobra bo tukaj v Gradci velik sadovni sejem. Povabljeni so vsi sadjerejci, ki hočejo kaj sadja zlasti jabolk prodati. Toda naj ne postavijo na sejem samo nekaj malega na ogled (muštrov), ampak več, od vsake sorte, saj eden sod ali zaboj poln. Sadovni sejem bo daleč po novinah razglašen, da pride tudi od daljnih krajev mnogo kupcev.

Zato je sedaj treba, da naši sadjerejci res